

Sygn. akt **XI Ka 426/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariusz Jaroszyński

Protokolant: Wioleta Zawadzka

przy udziale prokuratora Natalii Oziembło

po rozpoznaniu dnia 28 maja 2019 r.

sprawy **G. K. (1) z domu J.** urodzonej (...) w L., córki M. i L. z domu W.,

oskarżonej z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim

z dnia 22 stycznia 2019 roku sygn. akt. II K 550/18

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zalicza oskarżonej okres zatrzymania prawa jazdy również od dnia 23 stycznia 2019 roku do dnia 5 czerwca 2019 roku;

III. zasądza od oskarżonej G. K. (2) na rzecz oskarżycielki posiłkowej D. K. (...) (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa za postępowanie odwoławcze 390 (trzysta dziewięćdziesiąt) złotych opłaty oraz 50 (pięćdziesiąt) złotych zwrotu wydatków.

Sygn. akt XI Ka 426/19

UZASADNIENIE

G. K. (2) została oskarżona o to, że w dniu 5 grudnia 2017 roku w L. na ulicy (...), woj. (...), umyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym V (...) o nr rej. (...) nie zachowała szczególnej ostrożności i poturczała przechodzącą przez jezdnię z lewej strony na prawą pieszą D. K., która w wyniku wypadku doznała obrażeń ciała w postaci złamania żeber 8-11 po stronie prawej, stłuczenia płuc, urazu głowy, złamania C1 i C4 kręgosłupa, złamania kości ogonowej, powierzchownego urazu dłoni prawej i okolicy stawu skokowego lewego, które to obrażenia ciała naruszyły prawidłowe funkcjonowanie jej organizmu na czas powyżej dni siedmiu, wyczerpując dyspozycję art. 157 § 1 k.k., po czym oddaliła się z miejsca zdarzenia, **tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.**

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2019 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 550/18, Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim:

I. G. K. (2) w ramach zarzucanego czynu uznał za winną tego, że: w dniu 5 grudnia 2017 roku w L., woj. (...), na ulicy (...), nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym V. (...) o nr rej. (...) nie zachowała szczególnej ostrożności, nie obserwowała należycie jezdni i warunków zmieniających się na drodze, skutkiem czego potrąciła przechodzącą przez jezdnię z lewej strony na prawą pieszą D. K., która w wyniku wypadku doznała obrażeń ciała w postaci złamania żeber 8-11 po stronie prawej, stłuczenia płuc, urazu głowy, złamania C1 i C4 kręgosłupa, złamania kości ogonowej, powierzchownego urazu dłoni prawej i okolicy stawu skokowego lewego, które to obrażenia ciała naruszyły prawidłowe funkcjonowanie jej organizmu na czas powyżej dni siedmiu, po czym zbiegła z miejsca zdarzenia, co wyczerpuje dyspozycję art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i za popełniony czyn na podstawie art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178

§ 1 k.k. skazał ją na karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1, 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonej na okres jednego roku tytułem próby;

III. w oparciu o art. 71 § 1 k.k. orzekł od oskarżonej 140 (sto czterdzieści) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 15 (piętnastu) złotych;

IV. na zasadzie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat;

V. na zasadzie art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów zaliczył oskarżonej okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 5 grudnia 2017 roku do dnia 22 stycznia 2019 roku;

VI. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od G. K. (2) na rzecz D. K. kwotę 7000 (siedmiu tysięcy) złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

VII. zasądził od G. K. (2) na rzecz D. K. kwotę 2 952 (dwóch tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt dwa) złote tytułem poniesionych kosztów zastępstwa procesowego;

VIII. zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 390 (trzysta dziewięćdziesiąt) złotych tytułem opłaty oraz kwotę 1 042,32 (jeden tysiąc czterdzieści dwa 32/100) złotych tytułem wydatków poniesionych w toku postępowania.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca oskarżonej. Zaskarżając go w całości, stosownie do treści art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1 i 2 k.p.k. postawił rozstrzygnięciu następujące zarzuty:

1) obraży prawa karnego procesowego tj.:

a) art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. mającą wpływ na treść wyroku poprzez dokonanie dowolnej zamiast swobodnej oceny przeprowadzonych dowodów z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, które skutkowały przyjęciem, iż oskarżona G. K. (2) popełniła zarzucony jej czyn, podczas gdy oskarżonej nie udowodniono winy, a przede wszystkim:

- tendencyjną i jednostronną ocenę dowodów z przesłuchania pokrzywdzonej, w zakresie przyjęcia okoliczności, że wchodząc na jezdnię pokrzywdzona rozejrzała się spoglądając w lewo i w prawo co do ruchu pojazdów, pomimo stwierdzonych przez sąd przypadków deponowania przez pokrzywdzoną odmiennie od rzeczywistości (zob. niezgodne z faktami oświadczenie co do palących się latarni drogowych) oraz wyraźnych różnic z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, tj. przede wszystkim z treścią dowodu z nagrań monitoringu;

- niezajdującą uzasadnienia odmowę wiary wyjaśnieniom oskarżonej w zakresie tego, że oskarżona znajdowała się w szoku w związku z potrąceniem pokrzywdzonej oraz że nie miała ona zamiaru zbiegnięcia z miejsca zdarzenia;
- sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego ocenę przeprowadzonych dowodów polegającą na uznaniu, że biegły M. B. w swojej opinii stwierdził, iż fakt, że pokrzywdzona przechodziła przez jezdnię poza przejściem dla pieszych i po skosie stanowił nieprawidłowość pozostającą bez wpływu na zaistnienie wypadku, podczas gdy biegły w żadnym punkcie opinii nie stwierdził, że przejście przez pokrzywdzoną przez jezdnię poza przejściem dla pieszych pozostało bez wpływu na zaistnienie wypadku, bowiem wcale się do tego faktu nie odniósł;

b) art. 4 k.p.k. w zw. z art. 170 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, manifestujące się w oddaleniu wniosku dowodowego obrony o wywołanie opinii specjalistycznej z zakresu technik audiowizualnych, zmierzającej do powiększenia obrazu

i polepszenia jakości zapisu, pomimo że istniała konieczność zasięgnięcia wiadomości specjalnych według tezy dowodowej wniosku obrony, gdyż nawet sam sąd przyznał, że jakość nagrania z monitoringu uniemożliwia w sposób jednoznaczny określenie okoliczności czy piesza przed wejściem na jezdnię wystarczająco upewniała się, spoglądając zarówno w lewo i w prawo, co do ruchu pojazdów, mogąc tym samym uniknąć wypadku, a oddalenie tego wniosku w oparciu o powołanie się przez sąd pierwszej instancji na nieprzydatność tego dowodu oraz prowadzenie do przedłużania postępowania, spowodowało procedowanie bez uwzględnienia okoliczności, które mogły przemawiać na korzyść oskarżonej, co w konsekwencji doprowadziło do jej niesłusznego skazania, gdyż do zaistnienia wypadku doszło przede wszystkim z winy pokrzywdzonej;

c) art. 201 k.p.k. w zw. art. 366 § 1 k.p.k. poprzez ich niezastosowanie polegające na niezasięgnięciu z urzędu opinii innego biegłego z zakresu rekonstrukcji i analizy zdarzeń drogowych, względnie opinii uzupełniającej biegłego opiniującego w sprawie, pomimo że z opinii biegłego mgr. inż. M. B. wynika, iż biegły zignorował całkowicie to, że pokrzywdzona przechodziła w miejscu niedozwolonym, bowiem przejście w odległości 20 m od skrzyżowania, nie może być traktowane jako przechodzenie na skrzyżowaniu, a zatem opinia biegłego zawiera wadliwe wnioski, jakoby pokrzywdzona przechodziła przez jezdnię w prawidłowym miejscu (na skrzyżowaniu), lecz tylko w nieodpowiedni sposób (na skos), podczas gdy przede wszystkim przechodziła ona w nieprawidłowym miejscu (poza skrzyżowaniem) i w dodatku w nieodpowiedni sposób, które to błędne wnioski bezkrytycznie przyjął sąd I instancji, w konsekwencji wydając wyrok z pominięciem całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania polegające na niezważeniu faktu, że pokrzywdzona przechodziła przez jezdnię w miejscu niedozwolonym, czego skutkiem było uznanie wyłącznej winy oskarżonej za zdarzenie, będące przedmiotem niniejszego postępowania;

2) obraży prawa karnego materialnego poprzez uznanie, że czyn polegający na tymczasowym oddaleniu się z miejsca wypadku i dobrowolnym powrocie do niego w celu umożliwienia swojej identyfikacji i powzięcia odpowiedzialności za zdarzenie wypełnia znamiona przepisu art. 178 § 1 k.k.

Stawiając powyższe zarzuty na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 1 i 2 k.p.k. obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej G. K. (2) od dokonania zarzuconego jej czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Słowem wstępu należy wskazać, że sposób procedowania Sądu Rejonowego był prawidłowy - odpowiadał wszystkim wymogom rzetelnego procesu. Nie zostały popełnione żadne uchybienia, tak na etapie gromadzenia materiału dowodowego, jak i jego oceny. Ta zaś jest wszechstronna, zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego - wolna od błędów (art. 2 § 2, 4, 7 i 410 k.p.k. nie zostały naruszone). Ustalenia faktyczne w sprawie są logiczną i konieczną konsekwencją jednoznacznej wymowy dowodów uznanych za wiarygodne. Prawidłowa jest też ocena prawna zachowania G. K. (2).

Odnosząc się do zarzutu skierowanego przeciwko ocenie materiału dowodowego (pkt 1 lit. a apelacji) stwierdzić należy, iż w tej części apelacja ma charakter wyłącznie polemiczny. Jest ona przy tym jednostronna, zdecydowanie wybiórcza - nie uwzględnia całości materiału dowodowego zawartego w aktach sprawy. Tym samym, prezentując jedynie czysto subiektywny punkt widzenia skarżącego, zarzut ten uznany musi być za całkowicie bezskuteczny.

Teza o tendencyjnej i jednostronnej ocenie dowodów z przesłuchania pokrzywdzonej (nota bene apelacja nie wskazuje czego teza ta miałaby dowodzić) jest bezpodstawna. Sąd Rejonowy na str. 5 uzasadnienia (k. 176) odniósł się do okoliczności rozejrzenia się przez pokrzywdzoną w lewo i w prawo oraz związanej z palącymi się latarniami. W pierwszym przypadku trafnie konkludując, iż pokrzywdzona nie wtargnęła na jezdnię, zaś w drugim traktując zaistniałą rozbieżność w zeznaniach pokrzywdzonej (jedyna na jaką zwrócił uwagę skarżący i w zasadzie jedyną występującą w jej relacji) jako nieprzekreślającej wartości dowodowej jej zeznań.

W pełni uzasadniona była odmowa przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonej w zakresie tego, że znajdowała się w szoku w związku

z potrąceniem pokrzywdzonej oraz że nie miała ona zamiaru zbiegnięcia z miejsca zdarzenia. Dokonana przez Sąd Rejonowy w szerokim aspekcie ocena wyjaśnień G. K. (2) w tym zakresie respektuje zasady prawidłowej oceny dowodów, przez co Sąd odwoławczy w pełni ją podziela (str. 6-9 uzasadnienia, k. 176v.-178). W tym miejscu dostrzec należy, iż skarżący nie uzasadnia na czym miałyby polegać uchybienia Sądu meriti przy ocenie wyjaśnień oskarżonej w zakresie zarzutu

z kategorii art. 438 pkt 2 k.p.k. Natomiast ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy w tym zakresie zostaną omówione w dalszej części niniejszego uzasadnienia w kontekście nieprawidłowo postawionego przez obrońcę zarzutu naruszenia prawa materialnego.

Odnosząc się do tezy apelującego o nieprawidłowej ocenie opinii biegłego M. B., w zasadzie wystarczy poprzestać na wskazaniu (gdyż okoliczność ta stanowi punkt wyjścia dla budowania przez skarżącego kolejnych hipotez przeciwko opinii biegłego), że biegły analizując całe zdarzenie miał na uwadze naruszenie przez pieszą art. 13 ustawy Prawo o ruchu drogowym (vide: pierwszy akapit k. 82) i po przeprowadzonej analizie zachowania oskarżonej uznał, iż kwestionowana okoliczność nie miała bezpośredniego wpływu na zaistnienie zdarzenia (vide: pkt 3 opinii, k. 75). Podkreślić natomiast należy, iż główną nieprawidłowością, która spowodowała zaistnienie zdarzenia był całkowity brak właściwej obserwacji obszaru przed pojazdem przez kierującą V. (...).

Przechodząc do zarzutu z pkt 1 lit. b apelacji, jak już wyżej wspomniano wobec tego, że piesza nie wtargnęła na jezdnię (co możliwe było do ustalenia na podstawie innych dowodów i czego apelacja nie kwestionuje), a została potrącona w sytuacji, gdy prawie ją przeszła, na prawym pasie w pobliżu jej prawej krawędzi wnioskowany dowodów istotnie był zbędny i zmierzał do przedłużenia postępowania.

W odniesieniu do zarzutu z pkt 1 lit. c apelacji (ponadto o czym była już mowa wyżej) wskazać należy, iż biegły nie zignorował (miał na uwadze i przyjął w swoich założeniach) że pokrzywdzona przechodziła w miejscu do tego nieprzeznaczonym (vide: pogrubiony tekst na k. 82). Inaczej rzecz ujmując, biegły w żadnym miejscu opinii nie wskazuje, że piesza przechodziła w miejscu dozwolonym w sposób prawidłowy. Ekspozycja przez obrońcę okoliczność nie eliminuje wyłącznej winy G. K. (2) za zdarzenie, a przede wszystkim nie przemawia za słusznością postawionego zarzutu. Zgodnie zaś z wyliczeniami biegłego oskarżona dysponowała czasem 4,8 sekundy, aby bezpiecznie zatrzymać samochód przed pieszą, lecz tego nie uczyniła, gdyż nie obserwowała obszaru przed samochodem w zakresie pozwalającym na uniknięcie kolizji.

Odnosząc się do zarzutu obrazu prawa materialnego (pkt 2 apelacji) ograniczyć należy się do stwierdzenia, że zarzut ten ma rację bytu jedynie wówczas, gdy apelujący nie kwestionuje poczynionych przez sąd I instancji ustaleń faktycznych, a co za tym idzie nie kwestionuje również oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, na którym opierają się owe ustalenia (co uczynił w tezie drugiej do zarzutu 1 lit. a). Nie można bowiem mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych (vide: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z

dnia 23 lipca 1974 r. V KR 212/74). Dostrzec przy tym należy, iż treść postawionego zarzutu i jego uzasadnienie w istocie odnosi się do błędnych ustaleń, co do wypełnienia przez oskarżoną znamion surowszej odpowiedzialności, o jakiej stanowi art. 178 § 1 k.k., a nie obrazy prawa materialnego. Tym samym, zarzut w zaprezentowanym kształcie przez podmiot profesjonalny jest całkowicie bezzasadny. Niemniej jednak nie pozostawiając tej kwestii bez oceny odwoławczej wskazać należy, iż ustalenia Sądu Rejonowego również w tym zakresie są prawidłowe. Zamiar oskarżonej (kwestionowany poprzez zarzut z kategorii art. 438 pkt 3 k.p.k.) został prawidłowo ustalony przez sąd I instancji. Nie sposób bowiem inaczej wytłumaczyć zachowania oskarżonej (po zawróceniu i uświadomieniu sobie sprawstwa potrącenia człowieka) jak chęć zbiegnięcia z miejsca zdarzenia, w obawie o konsekwencje i skutki czynu. W żadnym wypadku argumentacja zawarta w uzasadnieniu apelacji nie przekonuje do odmiennej oceny zachowania oskarżonej, zaś sam fakt powrotu po 5 min. i 58 s na miejsce zdarzenia w realiach niniejszej sprawy (od momentu nawrócenia i przejechania obok miejsca zdarzenia bez zatrzymania się, a zatem uświadomienia sobie skutków zdarzenia) nie znosi znamienia zbiegnięcia z miejsca zdarzenia jak oczekuje tego skarżący - nie eliminuje zamiaru ocenianego na moment odjazdu oskarżonej z miejsca wypadku po nawróceniu.

Reasumując, Sąd odwoławczy nie stwierdził, aby zaistniały uchybienia w zakresie oceny materiału dowodowego. Niewątpliwie Sąd Rejonowy dokonał jej zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów uwzględniając całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Stwierdzenie zaś, że w sferze proceduralnej nie zaistniały uchybienia przepisom kodeksu postępowania karnego w zakresie gromadzenia i oceny materiału dowodowego, uprawnia do wniosku o poprawności poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych.

Wskazane argumenty oraz zasługujące na akceptację pisemne motywy zaskarżonego wyroku pozwalają na stwierdzenie, że nie ma najmniejszych wątpliwości, co do winy G. K. (2) w zakresie przypisanego jej czynu i poprawności przyjętej kwalifikacji prawnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd odwoławczy nie uwzględnił apelacji, gdyż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego jej zarzuty i wywody okazały się bezzasadne, nie stwierdził nadto uchybień procesowych wynikających z art. 439 § 1 k.p.k. i art. 440 k.p.k., ani też rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, środka karnego i środka kompensacyjnego (podzielając argumentację Sądu Rejonowego także w tym zakresie), wobec czego utrzymał zaskarżony wyrok w mocy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

Na podstawie art. 63 § 4 k.k. należało zaliczyć oskarżonej na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy również od dnia 23 stycznia 2019 r. do dnia 5 czerwca 2019 r.

Z uwagi na złożony i udokumentowany fakturą VAT (...) oraz niestojący w sprzeczności z zasadami obliczania wynagrodzeń zawartymi w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie wniosek pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej o zwrot kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z dyspozycją art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. należało zasądzić od oskarżonej G. K. (2) na rzecz oskarżycielki posiłkowej D. K. 1476 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego znajduje swoje uzasadnienie w treści art. art. 636 § 1 k.p.k., gdzie decyzja o opłacie za drugą instancję znajduje oparcie w treści art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz.U. 1983 Nr 49, poz. 223), zaś decyzja o zwrocie wydatków w § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 roku w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 663) i § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 861).

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

Mariusz Jaroszyński